

meg híveinek az utat, amely kivezet a háborús lelki válságból.

Az összeomlás után székhelye, Temesvár a románok kezére került és a keleti ortodoxjának, mint államvallásnak hatalmaskodása lehetlenné tette számára az ottmaradást. Szegedre tette át püspöksége székhelyét és az alföldi metropolisz székeséggel ölelte szívére az addig is felekezeti különbség nélkül tisztelt főpásztort. Azóta dr. Glatfelder Gyula életének Szeged városa szolgált keretével. Szent Gellért egyházmegyéjének püspöke pillanatig sem érezhette magát kényszerű jövevényként ennek a városnak a falai között, ahol püspöksége és ő maga új otthonra lelt. A város közönsége az azóta eltelt, több, mint két évtized során minden alkalmat megragadott arra, hogy kifejezésre juttassa tiszteltét és szeretetét főpásztora iránt, akinek itteni munkássága rövidesen a tisztelet és szeretet mellett egy harmadik érzést: a hálát is kiváltotta Szeged város polgáraitól. Nemesak egyházi, hanem művelődési és szociális téren is sok értékes alkotás hirdeti a késői utókor számára is Gyula püspök megértő és áldozatkész buzgalmát.

Az egyházi alkotások során felépítette a Dóm-téren a püspöki rezidenciát, amelynek benyújtásánál a szolgálat volt az irányadó szempont. A fogadalmi templomot székesegyházzá emelte és újra alapította benne az ősi csanádi káptalant, befejezve ezzel a püspökség átvezetését. Hat vármegye hét nemzetiségű katolikusainak hitéletét irányította a hivatottság céltudatosságával. Keze nyomán templomok nőttek ki egyházmegyéje városainak és falvainak sorából. Szegeden a Jázus-társasági, a móravárosi és a somogyitelepi templomok építéséhez járult hozzá. Az egyházi oktatással és az általános tanügy színvonalának emelésével kapcsolatban első ténykedése közé tartozott az újszegedi tanítóképző intézet befejezése. Itt helyezte el a Szent Imre-kollégiumot és a kis szemináriumot is. A Szent Imre-kollégium számára később új épületet emelt és megalapította a központi szemináriumot. Egyházi létesítményként megvetette az alapját a püspöki tanoncotthonnak, amelyet házagópólló jelentőségű kulturális és erkölcsi intézménnyé fejlesztett, ennek keretében felállítva a felsőpariskolások és tanoncok internátusát. Néki köszönhető a tanítóképző intézet új épületszárnyának kiépítése és semmi áldozat sem volt elég számára elég nagy ahhoz, hogy elősegítse a Dóm-tér környéki városkép kialakulását. Amikor menekülteként Szegedre került a Ferenc József-tudományegyetem, ugyanúgy a legbőkezűbb áldozatkészséggel egyengette a szegedi talajon való meggyökeresedésének és megszilárdulásának útját, mint ahogy később tevékenyen részt vett a Horthy Miklós-tudományegyetem megalapításában is. Jelenlét volt az a segítség is, amely a szegedi kultúrhaáz emeléséhez hozzájárult.

Szeretetteljes, figyelő érdeklődés-

sel kísérte Szeged fejlődésének minden mozzanatát és tőle telhetően igyekezett minden életrevaló kezdeményezést megvalósuláshoz segíteni. Nagy tekintélyével nem egyszer hallgatta döntően szavát fontos városi problémák megvitatásánál. A közelmúltban is, amikor a kultuszminisztérium bizottsága vitéz dr. Háász Aladár államtitkár vezetésével napokon át itt, a helyszínen tanulmányozta Szeged kulturális és városrendezési problémáit, a már gyengélkedő főpásztor a legnagyobb érdeklődést tanúsította a

megbeszélések iránt és a tárgyalások menetébe véleményének nyilvánításával maga is cselekvőleg, sőt irányítólag belefolyt.

1942 szeptember 22-én kalocsai ersekké nevezték ki, azonban új hivatalát közbejött betegsége miatt már nem foglalta el, hanem továbbra is a csanádi egyházmegye élén maradt. Betegen is fáradozott, dolgozott tovább, munkában megfáradt szervezetét nem hányletve el hivatalát egészen a legutóbbi hetekig, amíg a betegség le nem vette lábáról. Az arnapi kör-

meneten még körülhordozta szerettei városa utcáin a legméltóságosabb Oltárisztségt, pdgi kkor már az alattomos kór erősen aláásta szervezetét. Halálát, amelyet nemcsak egyházmegyéjének hívei, de Szeged városának minden lakosa vallásfelekezeti különbség nélkül mélyen fájlal, a kórral járó magas vérnyomás következtében beállott hűdés okozta. Gyula püspökkel nemcsak jó pásztor, híveinek szerető édesatyja távozik az élők sorából, de Szeged városának nagy jóakarója is sirba száll vele.

A dániai események és a német-svéd feszültség az érdeklődés előterében

Megszakadt az összeköttetés Dánia és Svédország, valamint Dánia és Finnország között — Összetűzésre került sor a dán királyi testőrgárda lefegyverzésénél — Német jegyzék Stockholmiban — A német csapatok kiűritették Taganrogot — Eden tárgyalásai a harmas értekezlet megtartásáról — Szeptember 5-én temetik Boris bolgár királyt

A Bulgáriára szakadt mélyseges gyász híre futótűzként terjedt el az egész világon. A testvéremzet nagy királyának elhunytát a magyar nép is mélyseges megrendüléssel fogadta. Kevés olyan őszinte és rokonszenves barátja volt külföldön Magyarországnak, mint III. Boris. Ehhez bizonyára az is hozzájárul, hogy magyar vér folyt ereiben: dédanyja Koháry hercegnő volt, a nagynevű magyar nemesi család utolsó sarja.

A páriszkörnyéki hékek bilincseiből országát kiszabadító és naggyátevő III. Boris gyakran hivatkozott is magyar származására és kifogástalanul beszélt magyarul. Uralkodása alatt a magyar és a bolgár nép közelebb került egymáshoz, mint valaha és a két ország kapcsolata teljesen kifogástalan, mélysegesen baráti lett. A magyar nemzet sohasem fogja elfelejteni és ezért van, hogy minden magyar önkéntesen részt kér a testvérmép néhez gyászából.

A gyászbaborult Bulgária

Szofia, augusztus 30. Az a mélyseges gyász, amely szombaton délután szakadt Bulgáriára III. Boris király halálával, az élet elnémulásában jelentkezett szombaton és vasárnap a bolgár fővárosban. A harangok szakadatlanul zokogják a gyászt. Az üzletek, szórakozóhelyek zárva tartanak.

III. Boris bolgár király temetése szeptember 5-én lesz. A temetkezés helyét és óráját később közlik a nyilvánossággal.

A bolgár igazságügyminisztérium által III. Boris király elhalálozása alkalmával kiadott halotti jegyzőkönyv ezeket mondja: A halál a szív jobb ütőerejének elhőmódése (trombosis arteriae coronariae sinistralis), kétoldali tüdőgyulladás (pneumonia bilateralis), azonkívül tüdő- és agyvízenyő (oedema pulmonum et cerebri) miatt következett be.

Mindazok a híresztelések és je-

lentések, amelyek III. Boris bolgár király betegségéről és haláláról elterjedtek, a bolgár igazságügyminisztérium halotti jegyzőkönyvében foglalt és az előbbieken ismertetett adatokkal, teljesen alaptalanok és kitaláltak.

Vasárnap a bolgár minisztertanács negyvennapos országos gyászt rendelt el. Az első héten a mozi és színházi előadások is szünetelnek, hangversenyeket és egyéb előadásokat sem tartanak.

A Szent Szinódus határozata sze-

rint a gyász alatt az országban esküvőket sem tarthatnak.

Politikai körökben kijelentették, hogy egyelőre nem kerül sor a kormányzótanács kinevezésére. Az állmaügyeket a minisztertanács intézi. Ezt a döntést a kormány öt és félórás minisztertanácson hozta meg.

Vasárnap a bolgár hadsereg tisztikara, altisztai kara és legénysége felesküdött II. Simeonra, a hatéves királyra.

III. Boris ravatalon

Szofia, augusztus 30. A Német TI jelel, III. Boris halotti maradványait hétfőre virradó éjszaka elszállították az Alexander Nevski székesegyházba. Ennek kupolája alatt ravatalt állítottak fel, amelyre a királyi lobogót terítették ki. Ezen nyugszik virágok között a cár. Hétfőn reggel 9 óra óta megszakítás nélkül özönlének az emberek a szé-

kesegyházba, hogy elvénuljanak meghalt királyuk ravatala előtt. Minden népréteghez tartozó emberek, mindenekelőtt azonban egyszerű polgárok és népviseletet hordó parasztok jönnek virágokkal és gyertyákkal a kezükben elhunyt királyuk elé és bucsút vesznek tőle. (MTI)

Kormányzó urunk, Kállay miniszterelnök és Ghiczy külügyminiszter részvéttávratára

Budapest, augusztus 30. A Kormányzó ur főméltósága Boris bolgár király elhunytá alkalmából az özvegy királynéhez megleghangu részvéttávratot intézett.

Kállay Miklós miniszterelnök az alábbi részvéttávratot intézte Filov Bogdán bolgár miniszterelnökhöz:

„Felséges uralkodója, III. Boris bolgár király hirtelen halálának híre őszinte fájdalommal töltött el. Kérem Nagyméltóságodat, legyen meggyőződve mélyseges gyűntérzésről és fogadja a magyar királyi kormány legőszintébb részvétnyilvánítását.”

Ghiczy Jenő külügyminiszter az alábbi táviratban tolmácsolta részvétét Filov Bogdán miniszterelnöknek és külügyminiszternek:

„Mélysegesen megrendített felséges urának, III. Boris király elhunytá híre. Kérem Nagyméltóságodat, fogda a legőszintébb részvétem nyilvánítását.”

Budapest, augusztus 30. A Magyar Távirati Iroda jelel: Bácsibázi Bácsay István m. kir. titkos tanácsos, miniszterelnökségi államtitkár és Szentmiklósy Andor rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter állandó helyettese, vasárnap délelőtt felkeresték Tósev budapesti bolgár követet, hogy Boris bolgár király elhunyt alkalmából a magyar királyi kormány, illetve külügyminiszter részvétét tolmácsolják.

Dr. Homonnay Tivadar, Budapest székesfőváros főpolgármestere részvéttávratot intézett Szofia főpolgármesteréhez III. Boris cár elhunytá alkalmából.

Róma, augusztus 30. Mint a Vatikánvárosból jeleltek, XII. Pius pápa részvétét nyilvánította a bolgár kormányának a bolgár király halála alkalmából.

Szofia, augusztus 30. Egy új bolgár herceg, az elhunyt Boris király öccse táviratban értesítette a Führer lányának elhunytáról, tekintettel arra a barátságra, amelyet a Führer az elhunyt iránt táplált.

A Führer Cyrill hercegnek táviratban fejezte ki részvétét.